

at gaa for vidt, idet jeg for saa vidt er enig med den ærede Kultusminister; men hvis der maatte være Medlemmer i denne Sal, som sympathiserer med den Anskuelse, som den paagjældende Politiker ved denne Leilighed udtalte, tror jeg, det maa erkjendes, at, hvad der er slet her fra Kultusministerens Side, er en særdeles lempelig Fremgangsmaade. Der kan nemlig ikke være nogen Tvivl om, at den naturlige Fortolkning af Lærer Andersens Uttringer er den, at han bestred Kongens Ret til at kalde sig Konge, og naar Ministeren har gjort en modsat Fortolkning til sin — en Fortolkning, som i og for sig er mindre naturlig, og som er mest fjernet fra den, der lige strax maa fremstille sig for Forestillingen — tror jeg ikke, det kan negtes, at den Fremgangsmaade, der er brugt imod ham, er lempelig.

Sable: Som den, der har været til Stede ved det Møde, der har givet Anledning til Alt, hvad der siden er paafølgt, finder jeg mig opfordret til lige fra Først af at benegte Rigtigheden af, at der i Lærer Andersens Tale kunde være Spørgsmaal om den mindste Grad af nedsettende Uttringer mod Kongen. Over for alle andre Vidnesbyrd vil jeg strax benegte, at der af denne Tale kunde uledes det mindste Gran af nogen Nedsettelse over for Kongen. Dette begynder jeg med; thi jeg er overbevist om, at, da denne Sag ikke er endt og ikke vil blive endt hermed, saa skulle vi nok sørge for, at det bliver godtgjort, at, hvad der ved denne Leilighed er kommet frem, er kommet frem paa en saadan Maade, at Skævheden ikke ligger hos den Mand, som nu staar — det vidner jeg — uskyldig rettesfag, uskyldig, aldeles uskyldig. Jeg vil sige, at jeg har saamegen Agtelse for den nuværende Ministers Sandhedskjærlighed, at jeg ikke nærer den mindste Tvivl om, at, hvis han havde siddet paa det Sted, hvor jeg sad, og havde hørt det, som jeg hørte, vilde han aldrig nogenfinde have givet Andersen en Tretsettelse. Efter at jeg har sagt dette om selve Sagen, og det er det Æneste, der kan siges om den Ting — Andersen selv holde vi nu fremdeles udenfor Sagen — kommer jeg saa til, hvad denne Forespørgsel da egentlig gjælder. Jeg vil da sige, at, naar det ærede Medlem for Thy (Sagd) taler om, at Rigsdagen gjøres til en Lumleplads for slike smaalige Forespørgsler, saa ligger der i, hvad der her er foregaaet, noget ganske Andet end Smaa-ting. Jeg skal tillade mig at gjenmemgaa dette lidt nøiere. Den ærede Minister læser op, hvad en Skolelærer er pligtig til efter en Forordning af 1814. Men der er kommet en anden Forfatning i Danmark siden den Tid; der er givet alle Statsborgere Leilighed til uden for deres Embeds-gjerning at have Meninger om Tingene her i Landet, og de Herrer, der sidde paa den modsatte Side, have i rigeligt Maal ladet deres Embedsmænd gjøre Brug af denne Ret til andre Læder

og paa en ganske anden Maade end den Mand, som nu talte, thi han talte loyalt om sin Konge.

Formanden: Da det — ved en Slutning, men ved en nødvendig Slutning — fremgaar af det ærede Medlems Uttringer, at de Modstandere, han talte om, ikke skulde have talt loyalt om Kongen, kan jeg ikke finde det rigtigt at fremsætte saadanne Uttringer.

Sable: Jeg har ikke lagt en saadan Mod-sætning i mine Ord og mener, at den ikke vilde være kommen frem, hvis ikke den ærede Formand havde gjort opmærksom derpaa.

Formanden: Det er mig en Tilfreds-stillelse paa Thingets Begne at modtage denne Erklæring, at der ikke er tilfjetet noget Fornærmeligt ved det ærede Medlems Uttringer.

Sable: Dette var nu det Første. Den ærede Minister har altsaa paaberaabt sig en gammel Lov, udfærdiget under Enevælden og brugende Udtryk, som aldeles ikke kunne passe over for den nuværende Forfatning; thi hvor kan man dog forlange, at en Mand i et frit Land skal vise Bæfedenhed (Munterhed). Ja, de Herrer le detad. Hvor kan man forlange, at i et frit Land, hvor enhver Mand skal føle sig som den, der er Deltager i saadanne Rettigheder, skal være tvungen til over for Folk at vise en vis lorbefalet Bæfedenhed? Det vil ikke kunne ske under den frie Forfatning, og vi tilbagevise, at der paalægges noget Saadant gennem vor nuværende Regjering. Dette var det Æne. Nu komme vi til en hel Retsforsøgning om denne Sag. De ærede Herrer, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Sindenburg) kunne tale i nok saa høie Toner om de 6 Vidner, og saa mange Andre kunne tale om Politivettens Rigtighed, men her er en Grundlov, som for 25 Aar siden siger, at denne Rettergang ikke mere er tilstrækkelig her i Danmark; thi den siger, at Offentlighed og Mundtlighed skal, saa snart og saa vidt ske kan, gjen-nemføres ved hele Retspleien. Naar den frie Forfatning for 25 Aar siden siger dette, hvad siger den saa? Den siger: Den gamle Retspleie er ikke tilstrækkelig Borgen for, at vore Medborgere ske Ret her i Landet. Derfor blev den indført, og de ærede Herrer, som have havt den vigtigste Del i at indføre Forfatningen her i Landet, have ikke endnu forelagt en Lov om, at Mundtlighed og Offentlighed i Retspleien skal indføres her i Landet (Modsigelse). Dette var det Næste. De Herrer ere saa særdeles tilfredse med, at, naar der sker Et og Andet over for en Medborger, henviser man Sagen til Rettergang eller til offentligt Forhør og faar en Udskrift deraf, og saa skal det saaledes Fremkomne holdes for aldeles uomtviste-